Länsstyrelsen
Dalarnas län

Datum
2024-09-23

Diarienummer
8042-2024

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

Yttrande över promemorian Användning av drönare för att söka efter vildsvin vid jakt samt ökade möjligheter till skyddsjakt efter vildsvin, N2024/01211

Sammanfattning

Syftet med förslaget är att öka avskjutningen av vildsvin för att få ner stammen.

Länsstyrelsen i Dalarnas län (Länsstyrelsen) anser att nuvarande jakttider och jaktmedel är tillräckliga för att hålla vildsvinsstammen nere. Utmaningen är att alla intressenter i ett område behöver vara överens om förvaltningen.

Länsstyrelsen bedömer att ytterligare lättnader i regelverket inte kommer att medföra någon skillnad i avskjutningen. De föreslagna ändringarna riskerar istället leda till en försämring av jaktetiken och att vildsvin betraktas som ett skadedjur istället för en resurs.

Förslagen bygger inte på slutsatser i forskning och motiveras inte heller av ett ökat antal ansökningar om dispens från nuvarande regler.

Länsstyrelsen lämnar nedan synpunkter.

1.1 Förslag till ändring i jaktförordningen

20c §

Vilda djur får inte störas annat än vid jakt och i vilken grad vilda djur störs av regelbundna överflygningar av drönare är dåligt dokumenterat. Promemorian hänvisar till att bullernivån från en drönare är förhållandevis låg mätt i dB. Observationer av vilda djur filmade med drönare visar dock att det distinkta ljudet har en påverkan på djurens beteende.

Tillägg Bilaga 4. 2)

En fast gräns om ”200 meter från mark med jordbruksgrödor eller mark som används till yrkesmässig trädgårdsodling” bör i stället ersättas med” invid mark med jordbruksgrödor eller mark som används till yrkesmässig trädgårdsodling”. Ingen åtling eller utfodring får ske invid mark där jakt bedrivs för att förebygga skada.

2 Den stora vildsvinsstammen orsakar skador

Som en följd av genomförda lättnader i jakten av vildsvin har vildsvinsstammen redan minskat med ca 25% på tre år. Det tyder på att det lokalt går att sänka stammen radikalt när vildsvinen samtidigt sprids geografiskt. Vår bedömning är att ytterligare lättnader i jaktlagstiftningen inte kommer att leda till minskade vildsvinsstammar. Det är den lokala viljan att sänka stammen som är avgörande.

4 Drönare ska få användas vid jakt efter vildsvin

Risk för störningar på djurlivet.

Drönare kan påverka djurlivet genom störning av ljud och ljus. Hur stor denna påverkan kommer att bli finns såvitt vi vet inte beskrivet i någon vetenskaplig artikel. Det är dock konstaterat (Mark A. Ditmer et al. 2019) att svartbjörnar initialt fick förhöjd hjärtfrekvens vid överflygning av drönare.

Den långsiktiga effekten av regelbundet användande av drönare under dygnets normalt lugna timmar bör undersökas vidare.

Vildsvin är intelligenta djur och om förslagen genomförs kommer de med stor sannolikhet börja uppfatta drönarljudet som en fara. Det kan leda till att fler överflygningar kommer behöva genomföras för att hitta vildsvinen. Med en större påverkan även på övrigt vilt.

5 Möjligheterna till skyddsjakt efter vildsvin på enskilds initiativ ska utökas

Med nuvarande bestämmelser kan jakt efter vildsvin bedrivas på två sätt, jakt enligt jakttidtabell eller skyddsjakt på eget eller på myndighets initiativ. Vilt ska förvaltas genom ordinarie jakt och vid behov kan skyddsjakt tillåtas. Skyddsjakt ska ses som en sista utväg för att förhindra allvarlig skada. Dessutom ska skyddsjakten rikta in sig på de individer som är mest skadebenägna.

Med detta förslag att tillåta skyddsjakt inom 200 meter från jordbruksgrödor och yrkesmässig trädgårdsodling tenderar gränserna mellan skyddsjakt och vanlig jakt att suddas ut. Det blir svårt att avgöra att rätt djur har fällts. Dessutom kan stora arealer bli aktuella för skyddsjakt i ett småbrutet landskap. Länsstyrelsen anser att en lämpligare skrivning borde vara att skyddsjakt kan tillåtas invid mark med jordbruksgrödor eller mark som används till yrkesmässig trädgårdsodling. Avståndet kan variera med hänseende på situation och terräng

Konsekvenser

6.4 Övriga konsekvenser

Länsstyrelsen bedömer att förslaget om det genomförs ökar risken för störning för vilda djur.

En risk som inte tas upp av promemorian är risken för försämring av jaktetiken. Länsstyrelsen ser en risk att synen på vildsvin övergår från att betraktas som en resurs till att betraktas som ett skadedjur. En bristande jaktetik kommer även påverka den allmänna synen på jakt och viltförvaltning, vilket riskerar att urholka den svenska modellen där förtroende och samverkan mellan berörda parter leder till en lyckad förvaltning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helena Höij med vilthandläggare Erik Matsson som föredragande. Enhetschef för viltenheten Caroline Dickson samt rättschef Lars Andersson har varit medverkande.